

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1355/2020
01.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Биљане Синановић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ранков Константина, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4 47/2019 од 06.07.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 717/20 од 21.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.12.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ранков Константина, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4 47/2019 од 06.07.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 717/20 од 21.10.2020. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4 47/2019 од 06.07.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 4 месеца и истовремено одређено да се наведена казна наће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 717/20 од 21.10.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4 47/2019 од 06.07.2020. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвоката Ранков Константин, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан, побијане пресуде преиначи или исте укине и предмет врати на поновно одлучивање или одбије оптужбу у целисти.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је повређено начело „ne bis in idem“, јер је ова кривично правна ствар већ правноснажно пресуђена, обзиром да се претходно водио дисциплински поступак, у ком поступку је окривљеном изречена мера - престанак радног односа, а након тога и два парнична поступка пред судом у вези са истим догађајем од 04.04.2018. године.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву одредбом да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка за неко друго кажњиво дело. Наведени принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП којим је прописано да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Из списка предмета произилази да су против окривљеног АА поводом истог догађаја вођена два поступка и то дисциплински поступак који је окончан решењем послодавца „INTER SAFE BUSINESS“ d.o.o. Beograd број 86 од 25.06.2018. године, у коме је утврђена дисциплинска одговорност окривљеног и констатовао да је окривљени починио повреду радне обавезе и непоштовање радне дисциплине и да му је изречена дисциплинска мера – отказ уговора о раду, као и кривични поступак по оптужном предлогу Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције број КТКО 1691/18 од 05.06.2019. године због кривичног дела

проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, окончан правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-ПО4 47/2019 од 06.07.2020. године, којом је окривљени оглашен кривим за наведено кривично дело.

Поред изнетог, у поступку који се водио пред Основним судом у Зрењанину 33П1.630/18, закључено је судско поравнање дана 24.01.2019. године и тужбени захтев тужиоца, овде окривљеног АА, усвојен је у целости и утврђено да је решење туженог број 86 од 25.06.2018. године (решење којим је отказан уговор о раду АА) незаконито и као такво поништено у целости. Имајући у виду наведено, не постоји одлука у правном саобраћају, којом је овде окривљени правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, у смислу цитираног члана 4. ЗКП.

При томе, Врховни касациони суд налази да, у конкретном случају, вођење дисциплинског поступка, чак и у ситуацији да решење туженог број 86 од 25.06.2018. године којим је отказан уговор о раду АА није поништено у парничном поступку, не испуњава критеријум поступка по кривичној оптужби и то пре свега у погледу казнене природе санкције која је по Закону о раду изречена окривљеном. Ово са разлога, јер је правна природа изречене санкције у дисциплинском поступку, статусног односно радно-правног карактера, будући да се дисциплинским мерама ограничавају или одузимају одређена права и положај, односно својства запосленог, дакле све прописане санкције (изречена санкција у конкретном случају-престанак радног односа) су везане за радноправни статус лица против кога се води дисциплински поступак.

Имајући у виду напред наведено, то без обзира на чињеницу што је дисциплински, а затим и кривични поступак вођен због догађаја који произилази из истих чињеница, у конкретном случају се не ради о правноснажно пресуђеној ствари у смислу одредбе члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, па стога окончањем дисциплинског поступка, нису постојале процесне сметње, за вођење против окривљеног друге врсте поступка, поводом истог животног догађаја, у конкретном случају кривичног поступка пред судом.

Стога су по налажењу Врховног касационог суда, неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца којима се указује да је доношењем побијаних правноснажних пресуда, на штету окривљеног учињена повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се заснивају на доказима на којима се по закону не могу заснивати. У том смислу, као незаконите доказе, бранилац означава податке из мониторинг система и сва друга оптичка снимања која нису могла бити коришћења у овом кривичном поступку, јер је снимања, у конкретном случају, извршила приватна служба фирме, а овај поступак се води по службеној дужности, у поступку учествује јавно тужилаштво посебне надлежности, те се ради о посебној доказној радњи, из којих разлога је било неопходно да се примене одредбе члана 162. став 1. тачка 1) ЗКП, члана 171 став 1. ЗКП, члана 172. став 1. ЗКП и члана 173. ЗКП.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано бранилац у поднетом захтеву указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Околности наведене у предметном захтеву одбрана окривљеног изнела је у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд – Апелациони суд у Новом Саду, је у својој пресуди нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу пресуде на страни 2 став 5 и страни 3 став 1 дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Надаље, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, те наводи да у 20-том реду диспозитива оптужног предлога стоји „добрио из возила ... је пребацује свих 130 литара еуродизела у металним канистерима у возило..“, док је у 22 реду изреке пресуде опис дела исти, све до речи „130 литара еуродизела“, где је суд изоставио речи „у металним канистерима“, а што је недозвољено, али је очигледно и свесно то суд урадио, јер је то „средство којим је извршено кривично дело“.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Дакле, из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

По налажењу Врховног касационог суда, побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни идентитет оптужбе и пресуде, али ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово, имајући у виду да су битна обележја бића кривичног дела чињенично иста и у диспозитиву оптужног акта тужиоца и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужници јавног тужиоца. Суд је изостављајући део навода из диспозитива оптужног акта, који се не односи на битна обележја бића кривичног дела, само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, а која измена није извршена на штету окривљеног, јер окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност

и вољу („криминалну количину“), нити је пресуда измењена на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 447. став 2. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека од стране окривљеног и његовог браниоца, због повреда закона из члана 447. став 2. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног, у овом делу, оценио као недозвољен.

Поред тога, бранилац у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, а која повреда је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, али како у образложењу захтева не наводи ни један разлог због којег сматра да је побијаним пресудама учињена наведена повреда кривичног закона, а имајући у виду при том да, Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву, у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то је овај суд нашао да захтев браниоца окривљеног у овом делу нема прописан садржај, у смислу члана 484. ЗКП, који прописује да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.).

Сходно изнетом, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде на основу члана 491. став 1. ЗКП у делу у коме је захтев одбио као неоснован, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио, јер нема законом прописан садржај.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председника већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић